

Клім Юрій
студент,
Якимович Назар
студент,
Файфура Василь
к.е.н., доцент,

Західноукраїнський національний університет

ФАКТОРИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ СЕКТОРУ БІОЕКОНОМІКИ

Становлення сектору біоекономіки та еколого орієнтований розвиток соціально-економічного розвитку територій тісно і взаємно пов'язні. Саме підприємства біоекономічної сфери, які засновані на використанні відновлювальних джерел енергії і максимальному відході від використання різних видів палеопалива, найповнішою мірою відповідають вимогам неуглецевого розвитку.

Трансформація енергетичної основи економіки дасть змогу зменшити негативний вплив на довкілля, попередить подальші кліматичні загрози, стане передумовою для забезпечення сталого розвитку людської цивілізації. Основою цього має стати широке використання біологічних ресурсів та біотехнологічних інновацій.

Забезпечення сталого регіонального розвитку має враховувати дію низки факторів, серед яких природно-географічні, демоекономічні, соціальні, техніко-економічні та низку інших. Вага факторів за рівнем визначального впливу на розвиток біоекономічного сектора наведені у таблиці 1.

Таблиця 1

Фактори розвитку підприємств біоекономічного сектора регіону

Сектор	С	ПУ	Е	Сп	РС	ТЕ	І	Т	Ек
Сільське господарство	+++	+++	++	+++	+	+++	+++	+	+++
Харчова промисловість	+++	+	+	+++	+	++	++	++	+++
Енергетичний сектор	++	+	+++	++	+	+++	+++	++	+++
Виробництво біопалива	+++	++	+	+++	+	+++	+++	+	+++
Комунальний сектор	+	++	+++	+++	+	++	++	++	+++
Переробка відходів	+++	++	++	+	+	++	++	+++	+++

С – сировина, ПУ – природні умови, Е – енергія, Сп – споживач, РС - робоча сила, ТЕ - техніко-економічні, І – інновації, Т – транспорт, Ек - екологічні фактори (+++ - визначальний вплив, ++ - вплив суттєвий, + - незначний вплив)

Розвиток підприємств сектора біоекономіки найчастіше засновані на використанні місцевих біологічних ресурсів. Серед них сільськогосподарські культури, в т. ч. біомаса як відходи від основного виробництва, спеціально продукована біомаса для біогазових установок, лісові ресурси та відходи лісопиляння і дерево обробітку, побутові відходи, сільськогосподарська сировина і відходи її переробки.

Природні умови мають визначальний вплив на розвиток всього сільського господарства, але стосовно виробництва культур енергетичного призначення цей вплив особливий. Визначено це тим, що часто енергетичні культури є не притаманними для нашого регіону, а тому адаптація, виробництв до конкретних умов є важливою. Більше того, такі виробництва не є традиційними для мешканців ряду місцевостей, що ставить відповідні вимоги до професійної кваліфікації. Натомість

надто великої кількості висококваліфікованих працівників ця сфера не потребує. Разом з тим, розвиток сектору біоекономіки сприятиме створенню нових робочих місць та розвитку місцевої інфраструктури.

Якщо фактор енергетичного забезпечення не є визначальним для підприємств цього сектора, а частина з них сама покликана бути енергетичною основою розвитку господарського комплексу, то фактор споживача повністю детермінує розвиток цих галузей.

Значний вплив мають інновації та технології. Техніко-економічні чинники показують досягнутий рівень використання матеріально-сировинних, енергетичних, людських ресурсів, основних фондів тощо.

Інвестиції в інноваційні технології для виробництва, переробки біоресурсів, створення нових біопродуктів є передумовою лідерства в окремих секторах економіки або підвищення рівня конкурентоспроможності регіону на національному та міжнародному рівнях. Особливо нині це актуально для розвитку сільських територій адже біоекономіка може стати важливим інструментом для їх розвитку. Вона може сприяти диверсифікації економіки цих регіонів, зменшити залежність від традиційного сільського господарства і підвищити рівень життя місцевих громад.

Важливою є екологічна складова розвитку біоекономіки. Біоекономіка сприяє сталому розвитку, оскільки диверсифікація і масштабування її підгалузей проходить на основі розвою екологічно чистих технологій і зелених практиках, які скорочують вплив на довкілля і оптимізують екосередовища.

Екологічні вимоги як фактор розвитку передбачають суттєві обмеження надмірної концентрації промислових об'єктів у великих містах, а потенційні потужності можна замінити саме екологічно орієнтованими виробництвами. Отож, розвиток сектора біоекономіка не лише сприяє економічному зростанню, але й підсилює екологічну і соціальну стійкість регіонів, сприяючи їх комплексному розвитку.